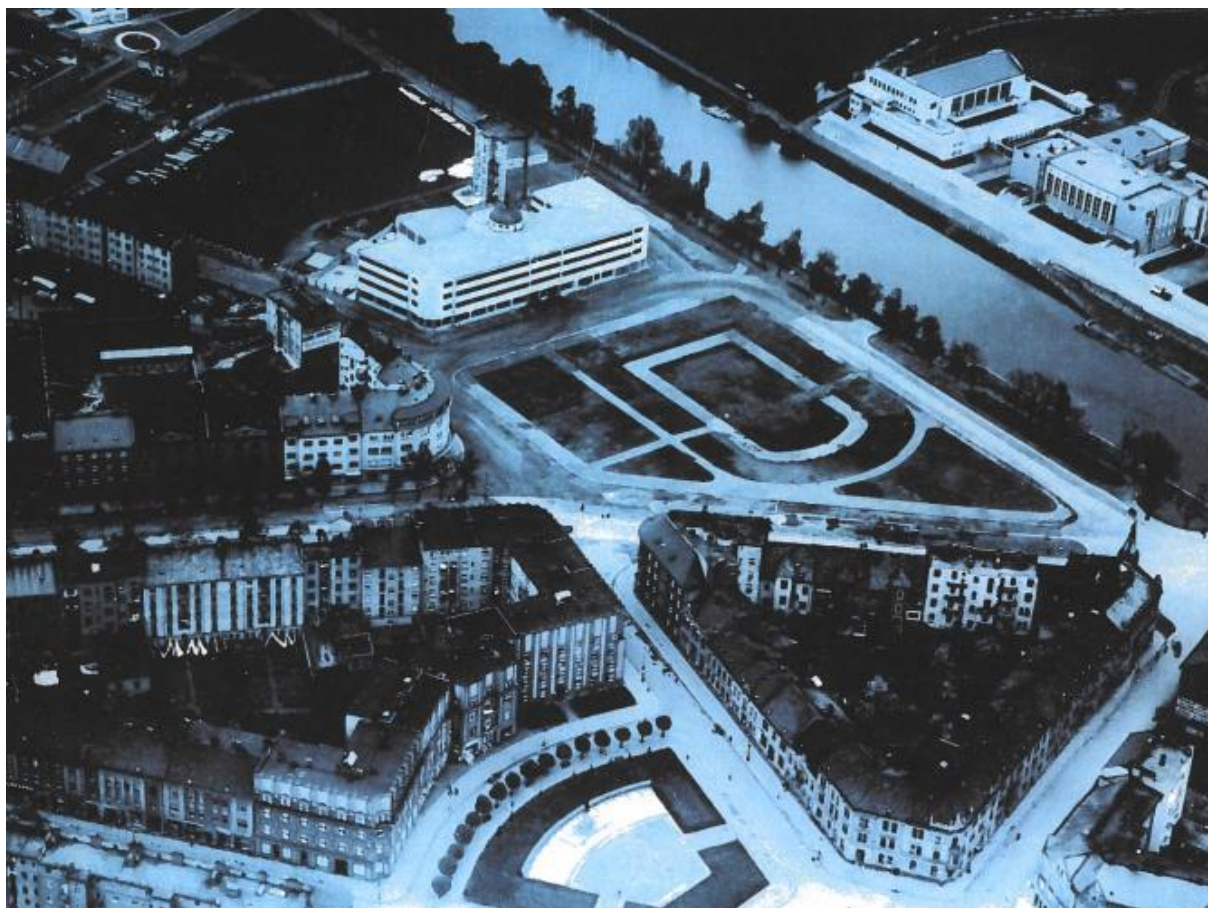

**ARCHITEKTONICKO-HISTORICKÝ PRŮZKUM PAMÁTKY
KRAJINÁŘSKÉ ARCHITEKTURY (AHP)
NÁMĚSTÍ 5. KVĚTNA V HRADCI KRÁLOVÉ**

ZADÁNÍ

Zpracoval:
odbor hlavního architekta a odbor památkové péče
Magistrát města Hradec Králové

11/2024

1. Objednatel:

Objednatel: Statutární město Hradec Králové
Sídlo: Československé armády 408, 502 00 Hradec Králové
Zastoupený: Ing. Adamem Zárubou, náměstkem primátorky
IČO: 002 68 810
DIČ: CZ00268810
Kontaktní osoba: MgA. Šárka Dlouhá, vedoucí odboru hlavního architekta

2. Cíle:

Cílem architektonicko-historického průzkumu (dále jen „AHP“) je popsat, na základě archivní rešerše, vývoj náměstí 5. května v Hradci Králové, jako památky krajinářské architektury, od existence barokní pevnosti (pevnostní inundace) a jejího postupného zániku po proměnu v park, a to od jeho počátku až do dnešní doby. Součástí AHP bude samostatný průzkum parkové plochy (dále jen „AHP parku“) a její památkové vyhodnocení, které vyústí v návrh památkového záměru obnovy. Obdobným způsobem bude zpracován samostatný stavebně-historický průzkum krytu civilní ochrany (dále jen „SHP krytu“), který se se nachází v západní partii náměstí. Písemné a obrazové prameny budou náležitě katalogizovány a interpretovány. AHP bude dále identifikovat v terénu, dle uvedených metodik, případné dochované prvky barokní pevnosti (tj. pevnostní inundace), hodnotné objekty a prvky parku (včetně vegetačních prvků), prvky a vazby významné z hlediska historie architektury a urbanismu (včetně krytu civilní ochrany); a vymezí jejich rozsah. **Výsledkem uvedených průzkumů, rozborů a vyhodnocení bude souhrnný památkový záměr obnovy neboli tzv. strategie památkové péče pro budoucí vývoj náměstí 5. května, jako celku.**

Díličí cíle AHP (stanovené díličí cíle nepředstavují zúžení obsahu práce dle aktuální metodiky AHP):

- provést archivní rešerši vývoje náměstí 5. května – centrální parkové plochy a jejího přímého okolí (tj. řešeného území a zájmového území – viz níže).
- identifikovat význam a hodnoty náměstí, jako památky krajinářské architektury (dle *Metodiky identifikace hodnot památky zahradního umění*, viz níže), včetně vyhodnocení historické autenticity stávajících dřevin v parkové kompozici.
- zpracovat zjednodušený pasport náměstí, jako památky krajinářské architektury formou aktualizace a doplnění existujícího pasportu zeleně (dle metodiky *Olšan, J. aj. Pasportizace památky zahradního umění*, viz níže).
- aktualizovat a doplnit existující hodnocení (inventarizaci) dřevinných vegetačních prvků¹ (dle: *Pejchal, M. a Šimek, P. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče*) pro celé řešené území (včetně pozemků u čerpací stanice pohonných hmot, které nejsou v majetku zadavatele) a 4 dřeviny před průčelím Novákových garáží; toto hodnocení bude obsahovat rovněž kvalitativní atributy dřevinných vegetačních prvků (sadovnická hodnota a dendrologický potenciál) a rozšiřující modul zaměřený na:

¹ Podkladem pro vlastní hodnocení (inventarizaci) dřevinných vegetačních prvků bude databáze inventarizace městské zeleně z r. 2014.

- 1) stanovení obou aspektů autenticity (původnost a historická vhodnost dřevin v kompozici)
 - 2) identifikace údajů o kompozici a jejích proměnách během existence objektu.
- stanovit význam všech prvků a objektů pro kompozici památky krajinářské architektury.
 - u všech stavebních, technických a uměleckých objektů v prostoru náměstí (tj. na území parku i ve vymezeném zájmovém území) provést stavebně-historické a památkové vyhodnocení v podrobnosti odpovídající minimálně tzv. plošnému stavebně-historickému průzkumu areálu (viz metodika: PEŠTA, Jan; JANÁL, Jiří; MALINA, Ondřej; ŠANTRŮČKOVÁ, Markéta; TIŠEROVÁ, Renata et al. *Stavebněhistorický a archeologický průzkum a hodnocení stavebních, technických a uměleckých objektů v památkách zahradního umění: certifikovaná metodika*. Průhonice: Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, 2015.), respektive (pro objekt krytu civilní ochrany) dle metodiky Jan Beránek, Petr Macek a kol.: *Metodika stavebně historického průzkumu, NPÚ, edice odborné a metodické publikace, svazek 70*, Praha, 2015, <https://www.npu.cz/publikace/metodika-stavebnehistorickeho-pruzkumu.pdf>.
 - zpracovat kompoziční rozbor náměstí, jako památky krajinářské architektury a formulovat rámcová odborná stanoviska i základní podmínky (písemně i grafickým vyjádřením) pro ochranu její kompozice, pro její další existenci a funkční i estetické uplatnění (v rámci kapitoly „Náměstí“ – tj. **památkový záměr obnovy/strategie památkové péče**; součástí památkového záměru obnovy bude případně i návrh úpravy či změny využití památky nebo jejích dílčích částí, vycházející z jejího hodnocení).

3. Vymezení území:

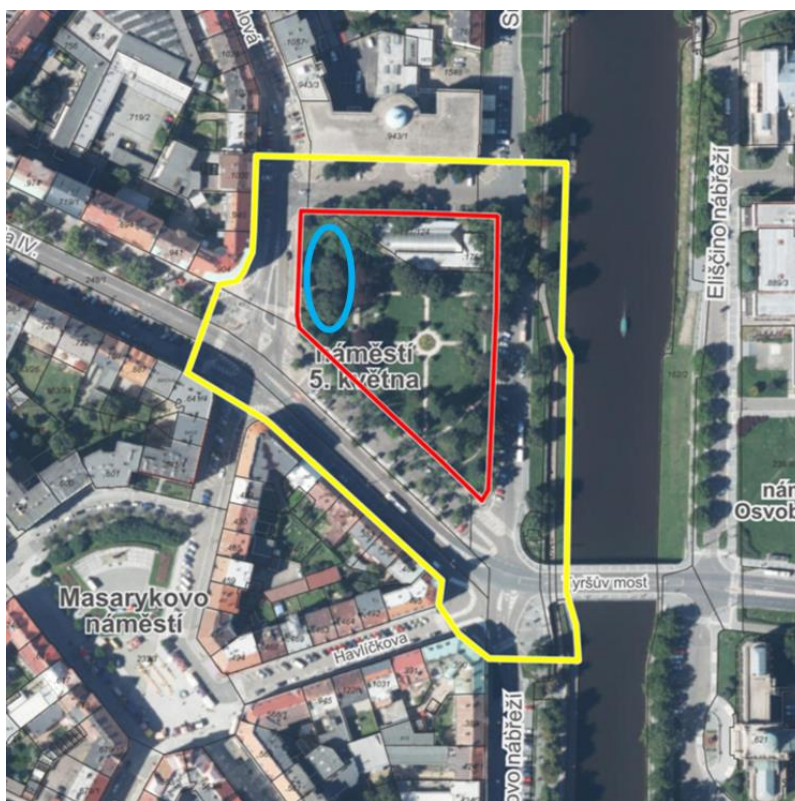
Řešené území (cca 8500 m²) pokrývá plochu vlastního parku, zhruba trojúhelníkového půdorysu, která zaujímá středovou část náměstí (poz. p.č. 167/79). Součástí řešeného území jsou soukromé pozemky u novodobé čerpací stanice pohonných hmot (p. č. 167/124 a 1768), která se nachází v jeho severní části.

Zájmové území (dalších cca 19300 m²) představuje zbývající plochu náměstí, která obklopuje park nebo s ním pohledově či provozně souvisí. Z jihu jej tvoří třída Karla IV., ze západu ulice Průmyslová, ze severu komunikace před jižním průčelím Novákových garáží a z východu ulice Smetanovo nábřeží, včetně říční promenády a okolních ploch zeleně.

Zájmové území, v uvedeném rozsahu, je zahrnuto do AHP z důvodů potřeby komplexního poznání vývoje náměstí a jeho významu pro historii a současnou podobu urbanistické struktury města. Úkolem zpracovatele AHP bude proto zkoumat, hodnotit (v obecnější rovině než pro vlastní plochu parku) a navrhnout památkový záměr obnovy/strategii památkové péče pro náměstí 5. května, jako celek (tj. rovněž pro objekt a okolí čerpací stanice pohonných hmot a zájmové území parku, které představuje jeho širší rámec).

(poloha stromů na pozemcích zadavatele v rámci řešeného a zájmového území)

(červeně: hranice **řešeného území** – území pro AHP parku, žlutě: hranice **zájmového území** – širší vztahy řešeného území, modře: přibližná poloha krytu civilní ochrany)

4. Kategorie ochrany území:

V území samotného parku na náměstí 5. května se nenalézají kulturní památky. Avšak k náměstí přiléhá významný objekt funkcionalistické architektury-nemovitá kulturní památka Novákovy garáže (rejstříkové číslo ÚSKP 35017/6-4539). Nedaleké nábrežní zdi na Smetanově nábreží jsou součástí nemovité kulturní památky Městské opevnění barokní (rejstříkové číslo ÚSKP 30097/6-576). Tyto kulturní památky nejsou předmětem AHP, byť při jeho zpracování musí být adekvátně zohledněny. Pro úplnost uvádíme, že objekt Novákových garáží má vypracovaný stavebně historický průzkum (Ing. arch. Jan Pešta, *HRADEC KRÁLOVÉ, Novákovy garáže čp. 835, stavebně-historický průzkum*, červen 2012).

Park na náměstí 5. května leží na území městské památkové zóny (dále jen "MPZ") prohlášené vyhláškou Východočeského krajského národního výboru v Hradci Králové Vyhláškou O prohlášení památkových zón ve vybraných městech a obcích Východočeského kraje ze dne 17. října 1990 s účinností od 1. listopadu 1990 (dále jen "Vyhláška VČKNV"), současně leží na území ochranného pásma městské památkové rezervace (dále jen "OP MPR") v Hradci Králové vyhlášené rozhodnutím Okresního národního výboru Hradec Králové, Odboru kultury, č.j. 847 ze dne 08.12.1987 o určení ochranného pásma městské památkové rezervace v Hradci Králové (dále jen "Rozhodnutí OkNV").

Dle územně analytických podkladů je náměstí předmětem významných hodnot z hlediska urbanismu, které se váží k urbanistickému založení radiální struktury města. Území je rovněž vymezeno jako lokální biocentrum (č. 6). V návrhu nového územního plánu města Hradec Králové se s územím parku počítá i nadále jako s plochou veřejné zeleně, která má přiřazeno, v souvislosti s ÚSES, tzv. doplňkové opatření (č. 97).

Aleje a doprovodná zeleň podél regulovaného toku Labe, ke kterému náměstí přiléhá, představují místo krajinného rázu; samotná řeka Labe je vymezena jako regionální biokoridor. Náměstí je součástí území s archeologickými nálezy pod názvem Pražské předměstí.

5. Nástin historie a současného stavu:

Soutok řek Labe a Orlice pod výšinou, na které bylo od nepaměti osídlení a později založeno město Hradec Králové, byl do pol. 18. stol. utvářen soustavou ramen řek, ostrovů a poloostrovů s přirozeně rostlým osídlením. Tento plynulý vývoj byl ukončen v 2. pol. 18. stol. vybudováním barokní bastionové pevnosti. Při její stavbě soustava ramen řek a osídlení převážně zanikla nebo byla archeologizována. Pravý břeh řeky Labe byl stavebně upraven jako součást barokní pevnosti – inundační kotliny. Třída Karla IV. je vedena po pevnostní hrázi mezi horní labskou inundační kotlinou a střední labskou inundační kotlinou. Jde o historicky významný přístup do města, již v minulosti lemovaný alejí, který je dodnes nedílnou součástí cenné struktury sídelní zeleně města i koncepce samotného náměstí.

Ve 2. pol. 19. stol. pevnost ztratila vojenský význam a byl započat její fyzický zánik. Inundační kotliny se proměňovaly na základě regulačních plánů pro civilní využití. V zájmovém území tato proměna proběhla zejména ve 2. čtvrtině 20. stol. V návaznosti na výstavbu objektu Novákových garáží v r. 1932 vznikl v jejich předprostoru nový park. Z leteckého snímku z r. 1937 a fotografie z r. 1936² je zřejmé formální, pravidelné uspořádání parkové kompozice, sestávající převážně z travnatých ploch, rozčleněných systémem parkových cest s liniemi stromů a několika keři, jako akcenty při křížení cest. Centrální prostor parku představuje dobově poplatný, zahluobený travnatý parter. Má tvar písmene U, které se pohledově otevírá vůči modernistickému průčelí budovy garáží.

2

https://cs.wikipedia.org/wiki/Nov%C3%A1kovy_gar%C3%A1%C5%BEE#/media/Soubor:MV%C4%8C_Hradec_Kr%C3%A1lov%C3%A9_Palace_gar%C3%A1%C5%BEE_Do-07-000610.jpg

Již na poč. 20. stol. ovlivnily okolí parku protipovodňové úpravy břehů řeky Labe a úpravy pro jeho splavnění.

V průběhu prací na regulacích města bylo do prostoru parku zamýšleno umístění městského divadla (např. J. Gočár a další). Ve 40. letech 20. stol. byl v západní části parku postaven kryt civilní ochrany, jehož nadzemní části jsou stále pozorovatelné. Jedná se o jeden z mála dochovaných. V rámci prostoru parku se kryt jeví jako nízký zemní val. Jeho přístupnost není prověřena; zpracovatel má k dispozici ústní informace o zasypání části jeho interiéru zeminou.

Od doby svého vzniku byl v park i předprostor Novákových garáží postupně doplňován o výsadby dřevin. Došlo rovněž k významným úpravám cestní sítě a dispozičního uspořádání. Otevřený, formálně laděný středový parter byl však zachován. Ve druhé polovině 20. století byla do parku umístěna dětská železnice, která je oblíbeným cílem dětských návštěvníků. Výběžek ve směru k Tyršově mostu doplnila minireplika Eiffelovy věže, provedená ze stavebnice Merkur. V severní partii parku se v průběhu 2. pol. 20. století vystřídaly již dva objekty čerpací stanice, vzhledem k čemuž *de facto* zanikla provozní i pohledová provazba s průčelím Novákových garáží.

6. Obsah AHP:

Elaborát AHP bude obsahovat dvě části průzkumů a souhrnné vyhodnocení, a to:

- A) Architektonicko-historický průzkum parkové plochy na náměstí 5. května (AHP parku)**
- B) Stavebněhistorický průzkum krytu civilní ochrany na náměstí 5. května (SHP krytu)**
- C) Souhrnné vyhodnocení AHP parku a SHP krytu a památkový záměr obnovy/strategie památkové péče pro území náměstí 5. května, jako celek** (tj. parkové plochy včetně krytu civilní obrany a dalších stavebních objektů).

Zpracovatel, po dohodě s objednatelem, může z důvodu lepší přehlednosti či srozumitelnosti díla dále uvedený způsob zpracování změnit.

ad A) AHP parku

Architektonicko-historický průzkum parkové plochy na náměstí 5. května bude zpracován podle metodiky: **KREJČÍŘÍK, P. a M. PEJCHAL. *Architektonicko-historický průzkum památek krajinářské architektury: certifikovaná metodika*. Lednice: Mendelova univerzita v Brně, 2015.**

Archivní rešerše pro veškeré parkové plochy a objekty v řešeném území bude provedena i ve fondech tematicky vzdálenějších (např. Novákovy garáže, třída Karla IV., Povodí Labe – v souvislosti s inundační kotlinou, dochovanou prohlubní a regulací břehů Labe a alejemi/doprovodnou zelení na Smetanově nábřeží).

Stavební, technické a umělecké objekty na území parku a ve vymezeném zájmovém území budou zkoumány a stavebně-historicky i památkově vyhodnoceny v podrobnosti, odpovídající minimálně obsahu tzv. plošného stavebně-historického průzkumu, za použití metodiky: PEŠTA, Jan; JANÁL, Jiří; MALINA, Ondřej; ŠANTRŮČKOVÁ, Markéta; TIŠEROVÁ, Renata et al. *Stavebněhistorický a archeologický průzkum a hodnocení stavebních, technických a uměleckých objektů v památkách zahradního umění: certifikovaná metodika*. Průhonice: Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, 2015.

AHP parkové plochy na náměstí 5. května bude dodán ve formě samostatně použitelného elaborátu, zpracovaného dle uvedených metodik a postupů, s podrobnějším řešením výstupů pro vyhodnocení

autenticity stávajících a identifikovaných pokácených dřevin a vyhodnocení sadovnické hodnoty/dendrologického potenciálu vegetačních prvků (pro všechny dřeviny v rámci řešeného území).

Výběr historických mapových pramenů, které jsou zásadní pro dokumentaci hlavních fází vývoje parkové kompozice, bude v rámci kap. 11 prezentován rovněž formou superpozice se situací současného stavu (mapou pasportu památky). Prezentace bude doplněna slovním vyhodnocením.

Do AHP parku budou zpracovány dílčí závěry SHP krytu, a to jak v textové, tak výkresové části, případně může zpracovatel, po předchozí dohodě se zadavatelem, sloučit oba průzkumy do jednoho elaborátu.

Navržené základní limity a principy památkového záměru obnovy/strategie památkové péče budou komentářem obsahu grafických příloh z bodu 11., kapitoly 7. (Výstupy AHP parku) a budou s nimi tvořit neoddělitelný soubor. Budou se opírat o popis schémat historického vývoje kompozice krajinářských/parkových úprav a obhajobu zvoleného řešení, které vzešly z terénních průzkumů a vyhodnocení historických pramenů. Navržené schéma rozvoje parkové kompozice (zvolené řešení) bude předloženo a prezentováno (za pomoci legendy a doprovodného komentáře) rovněž v podobě soutisku se situací (mapou pasportu památky) a ortofotomapou současného stavu. Tento soutisk bude následně využit pro zaznačení navržených asanací nevhodných prvků a závad, u vegetačních prvků s rozlišením na prvky určené k obnově, navrácení nebo přímo k asanaci.

V rámci navržené strategie památkové péče budou stručně označeny stěžejní závěry průzkumu (jak textové, tak grafické), které by, dle mínění zpracovatele, měly sloužit jako podklady pro vypracování následných projektů rozvoje objektu památky a které zpracovatel doporučuje ke schválení jako závazný materiál. Součástí zásad zpracovaných na základě detailního poznání objektu (včetně jeho stavu a využití) by měl být i návrh případných úprav či změn využití, vycházející z hodnocení památky. V neposlední řadě bude tato část AHP obsahovat také specifikaci zadání pro případné další průzkumy, které mají být provedeny před započatím projekčních prací.

Ad B) SHP krytu

Stavebněhistorický průzkum krytu civilní ochrany na náměstí 5. května bude zpracován podle metodiky SHP (tj. Jan Beránek, Petr Macek a kol.: *Metodika stavebně historického průzkumu*, NPÚ, *edice odborné a metodické publikace*, svazek 70, Praha, 2015, <https://www.npu.cz/publikace/metodika-stavebnehistorickeho-pruzkumu.pdf>) - a to zejména v rozsahu archivní rešerše. SHP krytu bude proveden nedestruktivně, pouze v rozsahu objektu a jeho struktur přístupných a viditelných na povrchu náměstí.

Samostatný SHP krytu bude respektovat formální strukturu předpokládanou výše uvedenou metodikou SHP. Nad rámec uvedené metodiky bude obsahovat soupis (inventarizaci) hodnotných prvků, pokud se ukáže, že jsou zastoupeny. Tento soupis bude zpracován podle metodiky (Václav GIRSA, Josef HOLEČEK, Pavel JERIE, Dagmar MICHONOVÁ: *Předprojektová příprava a projektová dokumentace v procesu péče o stavební památky*, NPÚ 2004, ke stažení: <https://www.npu.cz/publikace/met27predproj.pdf>).

Požadovaný soupis (inventarizace) hodnotných prvků stavby a vybavení, včetně jejich uměleckohistorického hodnocení, bude pro každý prvek obsahovat: popis, datování, stav, fotografii, podle typu prvku náskres nebo schéma, umístění, hodnocení příp. návrh na další nakládání s prvkem a vyznačení v půdorysu objektu. Obsahem bude katalogový list pro každý prvek, půdorysy a přehledný seznam v členění podle typů prvků. Označení v katalogovém listu bude provázáno s označením ve výkresu. Evidovány budou všechny prvky jednotlivě.

Ad C) Souhrnné vyhodnocení AHP parku a SHP krytu a památkový záměr obnovy/strategie památkové péče pro území náměstí 5. května, jako celek

Památkový záměr obnovy (tzv. strategie památkové péče) pro náměstí 5. května bude syntézou kapitoly „Náměty“ (viz metodika AHP), která představují hlavní požadovaný výstup pro AHP parku a kapitoly „Náměty pro potřeby památkové péče“ (viz metodika SHP), která představuje hlavní požadovaný výstup pro SHP krytu. Bude představovat komplexní a z hlediska předmětů zájmů a využití náměstí vzájemně koordinované východisko pro budoucí plánovací a obnovné činnosti na jeho území a v dotčeném okolí, s cílem prezentace a zachování jeho kulturní hodnoty pro budoucnost. Formulaci památkového záměru obnovy pro celé území náměstí 5. května bude předcházet souhrnné vyhodnocení výstupů obou uvedených dílčích průzkumů.

7. Výstupy AHP parku³

VÝSTUPY TEXTOVÉ ČÁSTI:

1 – Katalogový list (základní informace o objektu - k identifikaci pro památkovou péči)

2 - Anotace

3 – Úvod (popis rozsahu a zadání průzkumu)

4 – Historie objektu:

- **Časová osa vývoje objektu**
- **Podrobná historie objektu** – interpretace historického vývoje

5 – Katalogizace a interpretace písemných a obrazových pramenů (komentovaný přehled všech dosažitelných relevantních pramenů, včetně údaje o pramenech, které nelze v době zpracování AHP získat)

6 – Rozbor objektu (popis vlastního průzkumu objektu v jeho vrstevnatosti složené z ideové a hmotné substance):

- **Ideová substance díla** (popis principů krajinářského konceptu, východisek pro pěstění a péči, definice nehmátemelných hodnot – filosofické sdělení, komponovaný program, atmosféra ...):
 - a) Filosofická a programová náplň díla
 - b) Kompozice díla (popis aktuální kompozice objektu a všech vývojových etap, které se alespoň částečně dochovaly do současnosti; popis v textové části AHP bude propojen se schématy kompozice, které jsou součástí grafické části AHP)
- **Hmotná substance díla** (popis a zhodnocení historické autenticity souboru přírodních podmínek a všech kompozičních prvků, které tvoří hmotnou podstatu díla)
 - a) přírodní podmínky (reliéf, geologie a pedologie, hydrologie, klima, fytocenologie a zoologie biotopu),

³ výtah obsahu požadovaných výstupů – převzato z metodiky AHP

- b) hmotná struktura památky krajinářské architektury (strukturální prvky přírodní i umělé složky památky – tzv. pasport památky; u všech relevantních prvků, vyjma vegetačních, bude uveden: název, lokalizace s odkazem na výkres, architekt stavby, datum vzniku a výstižný popis prvku, zhodnocení jeho postavení v kompozici, včetně popisu materiálové charakteristiky, vazby na architekturu či jiné objekty, dosavadní funkční využití a stavebnětechnický stav (podrobněji viz Jan Beránek, Petr Macek a kol.: *Metodika stavebně historického průzkumu, NPÚ, edice odborné a metodické publikace, svazek 70*, Praha, 2015, <https://www.npu.cz/publikace/metodika-stavebnehistorickeho-pruzkumu.pdf>) ...; u vegetačních prvků budou uvedeny: identifikační atributy (propojené s výkresovou částí AHP a obsahující m. j. souhrnné atributy „sadovnická hodnota“ resp. dendrologický potenciál) a údaje o autenticitě vegetačního prvku (podrobněji viz *Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče*).

7 – Hodnocení díla (provázáno s mapovou/výkresovou částí, zpracováno na základě výše uvedených podkladů):

- **Architektonická hodnota krajinářského díla** (začlení dílo do kontextu slohového vývoje, zhodnotí uměleckou i řemeslnou stránku díla, popř. vyzdvihne jisté podobnosti nebo originalitu slohově příbuzných objektů, zařadí dílo do souvislostí s tvorbou v regionu nebo charakterizuje jeho širší dosah).
- **Kulturně historická hodnota krajinářského díla** (hodnota stáří objektu a hodnoty společenské, kulturní a vědecké).
- **Hodnota vegetačních prvků** (soubpis prvků, detailů a souborů prvků, které jsou v rámci objektu autentické)
- **Prvky významné pro ochranu přírody** (vymezí prostor pro chráněné organismy a stanoví podmínky pro budoucí management péče tak, aby umožnil trvalou udržitelnost krajinářského objektu; rozhodnutí o způsobu nakládání s dotčeným prvkem nebo plochou bude předmětem řešení v jednotlivých stupních následné PD a výsledkem jejího projednání dle zákona).

8 – Zhodnocení provedeného AHP (zhodnocení komplexnosti a dokončenosti provedeného AHP s ohledem na význam objektu, včetně případných doporučení pro doplnění průzkum o v té době nepřístupné zdroje).

9 – Závady (identifikace a popis závad, které autor AHP považuje za nevhodné a znehodnocující památku – formou zákresu do výkresu a zpracování tabelárního výčtu).

10 – **Náměty, resp. návrh památkového záměru obnovy – tj. strategie památkové péče** na budoucí vývoj objektu formou komentáře obsahu relevantních grafických příloh a specifikace zadání pro další průzkumy, které mají být provedeny před započítáním projekčních prací; zásadním pro formulaci památkového záměru obnovy bude popis schématu rozvoje kompozice, a obhajoba zvoleného řešení, okomentovaného na základě historických průzkumů).

VÝSTUPY GRAFICKÉ ČÁSTI

11 – Grafické vyhodnocení – analýza a interpretace historického vývoje:

- **Rozbor programové náplně, provozu a kompozice** (zachycení uvedených aspektů objektu, včetně relevantních pohledů a průhledů, dnes již neexistujících nebo znehodnocených; popis, zhodnocení a návrh řešení všech překrytých významů/ aspektů zjištěných v rámci rozboru); doporučený výstup – výkres v M 1:500.

Fáze vývoje parku (grafické zachycení vývoje jednotlivých částí, zachycené ideálně systémem superprojekce – překrytí všech významných plánů přes sebe, včetně situace současného stavu) - schéma na výkrese A3 (nebo dle potřeby).

- **Rozbor detailů** – v odůvodněných případech, kde je potřeba historickou dokumentaci řešit pouze pro daný detail (např. změna parteru, vedení cest apod.), který je nutné zasadit do celku; doporučený výstup: schéma na výkrese A3 (nebo dle potřeby).
- **Analýza vyobrazení a fotodokumentace** (zachycení a popis významných detailů přímo v obrázku – např. druhy rostlin použité v kompozici, jejich estetické působení ...); doporučený výstup: schéma na výkrese A4/A3 (nebo dle potřeby).
- **Analýza pasportu vegetačních prvků** (doporučený výstup – výkres v M 1:500):
 - a) Původnost vegetačního prvku v kompozici
 - b) Historická vhodnost vegetačního prvku
 - c) Význam vegetačního prvku v kompozici.
- **Srovnávací materiál** (upozornění a odkaz na myšlenkově a dispozičně analogické objekty na našem území i v zahraničí, jako podnět pro navazující stupně PD); doporučený výstup – schéma na výkrese A3 (nebo dle potřeby).
- **Hodnotné detaily a soubory** (označení hodnotných prvků objektu s číselným odkazem na pojmenování v legendě, prvky jsou barevně odlišeny dle přiřazení ke slohovému nebo jinak vymezenému vývojovému období); doporučený výstup – výkres v M 1:500.
- **Výkres asanací a nevhodných prvků a závad** (označení nevhodných prvků a závad v objektu s číselným odkazem na pojmenování v legendě, je východiskem pro návrh kompozičního řešení v dalších stupních PD – např. studii); doporučený výstup – výkres v M 1:500.

8. Podklady, historické prameny a literatura pro zpracování AHP

Podklady pro zpracovatele:

- digitálně technická mapa - Portál DMVS Královéhradeckého kraje
- katastrální data včetně pozemků a budov v majetku města
- ortofotomapa 2023
- vzdálený přístup k pasportu a inventarizaci zeleně
- vzdálený přístup k pasportu pozemních komunikací a veřejného osvětlení
- ÚAP – odkaz na mapový projekt na internetu
- platný Územní plán města Hradec Králové (2000) – odkaz na mapový projekt na internetu
- návrh nového Územního plánu Hradce Králové (2016) – odkaz na mapový projekt na internetu
- Generel veřejného osvětlení – odkaz na mapový projekt na internetu

Metodiky a literatura:

- EHRLICH, M., KŘESADLOVÁ, L., PAVLÁTOVÁ, M., OLŠAN, J. *Metodika prostorové analýzy památek zahradního umění*. Praha: Národní památkový ústav, 2015, 56 s. Certifikační MK ČR č. 123.
- KREJČÍŘÍK, P. a M. PEJCHAL. *Architektonicko-historický průzkum památky krajinářské architektury: certifikovaná metodika*. Lednice: Mendelova univerzita v Brně, 2015.
- MACEK, P. *Standardní nedestruktivní stavebně-historický průzkum*. 2., dopl. vyd. Praha: Jalna, 2001. ISBN 80-86234-22-3.
- PAVLAČKA, R. *Studie obnovy památky zahradního umění - ideová fáze projektové přípravy*. Praha: Národní památkový ústav, 2017. ISBN 978-80-7480-101-3.
- BERÁNEK, J.; MACEK, P. et al. *Metodika stavebněhistorického průzkumu*. Praha: Národní památkový ústav, 2015. ISBN 978-80-7480-037-5.
- PEŠTA, J.; JANÁL, J.; MALINA, O.; ŠANTRŮČKOVÁ, M.; TIŠEROVÁ, R. et al. *Stavebněhistorický a archeologický průzkum a hodnocení stavebních, technických a uměleckých objektů v památkách zahradního umění: certifikovaná metodika*. Průhonice: Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, 2015. ISBN 978-80-87674-11-6.
- OLŠAN, J., EHRLICH M., KŘESADLOVÁ L., PAVLÁTOVÁ M., ŠNEJD D. *Metodika identifikace hodnot památek zahradního umění*. Praha: Národní památkový ústav, 2015.
- OLŠAN, J., EHRLICH M., KŘESADLOVÁ L., PAVLÁTOVÁ M., ŠNEJD D. *Metodika pasportizace památky zahradního umění*. Praha: Národní památkový ústav, 2015.
- PEJCHAL, M. a ŠIMEK, P. *Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče: certifikovaná metodika*. Certifikovaná metodika. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2018. ISBN 978-80-7509-588-6.
- PEJCHAL, M. a L. ŠTEFL. *Metodická pomůcka k uplatnění autenticity dřevin v památkách zahradního umění*. Certifikovaná metodika. Průhonice: BÚ AV ČR, v. v. i., 2020. ISBN 978-80-86188-68-3.
- VELEBIL, J., P. BULÍŘ, V. VRABEC, M. ANDREAS, R. BUSINSKÝ a I. TÁBOR. *Péče o dřeviny a jejich zachování v památkách zahradního umění: certifikovaná metodika*. Průhonice: Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i., 2016. ISBN 978-80-87674-12-3.
- WEBER, M.; SOJKOVÁ, E.; ŠANTRŮČKOVÁ, M.; BENDÍKOVÁ, L. a ŠIŘINA, P. *Identifikace, uchování a obnova kompozice památek zahradního umění: certifikovaná metodika*. Průhonice: Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, 2016. ISBN 978-80-87674-14-7.
- Mezinárodní charta o historických zahradách (Florentská charta). In: Mezinárodní dokumenty o ochraně kulturního dědictví. Praha: Národní památkový ústav, 2007. 128-136. ISBN 978-80-87104-14-9.

9. Předání výstupů AHP

- 3x v tištěné podobě
- 1x v elektronická verze v požadovaných formátech:
 - vektorová data v CAD formátech *.dwg nebo *.dgn v otevřeném formátu bez hesla
 - rastrová data ve formátech *.jpg, *.tif apod. v otevřeném formátu bez hesla
 - textová a tabulková část ve formátech *.doc(x), *.xls(x) v otevřeném formátu bez hesla
 - vše navíc vyexportováno do formátu *.pdf s podporou vyhledávání

10. Požadavky na zpracování a zpracovatele:

- Zpracování AHP bude představovat týmovou práci zkušených oborových specialistů (archivář, dendrolog, historik umění/architektury, architekt ...), případně dalších dotčených profesí, pod vedením krajinářského architekta. Krajinářský architekt bude disponovat autorizací v oboru „krajinářská architektura“.
- Informace k vývoji, správě a údržbě území budou shromážděny i na základě konzultací a rozhovorů se současnými a dřívějšími vedoucími zahradníky parku/správou parkové plochy (kontakty poskytne zadavatel).
- Hodnocení (aktualizace inventarizace) dřevinných vegetačních prvků památky zahradního umění bude zpracováno specialistou - dendrologem, na základě odborných znalostí pro hodnocení stromů a porostů rostoucích mimo les. Hodnocení bude m. j. zaměřené i na biomechanické vlastnosti a související možnosti udržování stromů na stanovišti z hlediska bezpečnosti provozu.
- Práce budou průběžně koordinovány se zadavatelem. Před zahájením prací s ním budou dojednány a upřesněny vstupní požadavky vyplývající z tohoto zadání.

V průběhu zpracování díla proběhnou min. 4 projednání (další případně dle potřeby) za účasti OHA, dle potřeby rovněž OŽP a OPP Magistrátu města Hradec Králové, Technických služeb Hradec Králové a vlastníka části pozemků (čerpací stanice pohonných hmot):

1. Úvodní schůzka – předání podkladů, upřesnění základních požadavků zadání, předání harmonogramu prací k odsouhlasení;
2. prezentace a průběžná konzultace výsledků archivního průzkumu, pasportizace a hodnocení památky;
3. prezentace a konzultace finálního konceptu díla před jeho odevzdáním k připomínkování OHA a OPP MMHK
4. prezentace a předání čistopisu díla.

Zpracovatel na úvodní schůzce předloží zadavateli návrh harmonogramu práce k odsouhlasení, včetně termínů uvedených projednání díla.

- Zpracovatel se zdarma zúčastní a poskytne odborný výklad na případných dalších projednáních nebo prezentacích pro potřeby města (max. 2 projednání).
- V průzkumu a hodnocení dřevinných vegetačních prvků budou, v adekvátní míře podrobnosti, zahrnuty rovněž dřeviny, které byly pokáceny v období od r. 2014 do současnosti, případně veškeré starší, o nichž má zadavatel k dispozici dostatečné informace.

Zvláštní požadavky OPP MMHK:

- min. 1x konzultace obsahu a provedení a způsobu užití metodiky na specifický předmět zkoumání s odborem památkové péče,
- předložit k odsouhlasení vzor katalogového listu soupisu,
- plánová dokumentace bude v čitelném rozlišení v tištěné podobě a v digitální podobě v počtu 3 pare,
- před odevzdáním čistopisu předložit elaborát v elektronické podobě k připomínkám odboru památkové péče a odboru hlavního architekta MMHK; přejímka díla z pohledu úplnosti a dodržení metodiky NPÚ a obvyklých zásad zpracování v citované literatuře: Bc. Ondřej Jeník, referent odboru památkové péče,

12. Zkratky:

MPZ – Městská památková zóna Hradec Králové-část

OP MPR – Ochranné pásmo městské památkové rezervace Hradec Králové

NPÚ – Národní památkový ústav

AHP – Architektonicko-historický průzkum

SHP – Stavebněhistorický průzkum

OPP MMHK – Magistrát města Hradec Králové, odbor památkové péče

OHA MMHK - Magistrát města Hradec Králové, odbor hlavního architekta

PD – projektová dokumentace